

La Jornada d'Economia de Caixa Manresa demana una globalització que beneficiï tothom

La setena Jornada d'Economia de Caixa Manresa, amb un rècord d'assistents, uns ponents de primera línia internacional, va arribar a la conclusió que la globalització econòmica necessita més democràcia i transparència per tal que se'n beneficiï tothom. No hi van faltar ni la reflexió ni la polèmica

R. HERNÁNDEZ/J. AGUT
Sant Fruitós de Bages

La globalització és inevitable, però requereix uns components més grans de democratització, transparència i gestió institucional per tal que no agreugi encara més la distància que separa els països rics dels pobres. Aquesta va ser una de les conclusions de la setena Jornada d'Economia de Caixa Manresa, que ahir va analitzar els horitzons de la globalització en una edició que ha marcat un rècord en l'assistència i en el nivell dels ponents.

Les sessions de la jornada van reunir més de 400 persones al centre operatiu de Caixa Manresa, al polígon Pla de Santa Anna (Sant Fruitós de Bages). La nombrosa assistència va obligar a habilitar un espai complementari a l'auditori del centre operatiu per tal de poder seguir les intervencions dels ponents.

Les intervencions dels participants no van decebre les expectatives. Els diferents ponents van coincidir que la globalització pot portar un nivell de benestar més gran als països en vies de desenvolupament, però es van evidenciar diferències a l'hora d'avaluar el balanç del procés fins a la data d'avui.

Així, el premi Nobel d'economia del 2001, el nord-americà Jo-

SALVADOR REDO

Pujol, Todó, Sala i Roqueta (d'esquerra a dreta) ahir al vespre. El President de la Generalitat va cloure la Jornada d'Economia de la Catalunya Central

seph E. Stiglitz, va oferir una perspectiva molt crítica amb la trajectòria del Fons Monetari Internacional (FMI) i les mancances del sistema financer internacional.

Per la seva banda, el professor Xavier Sala, professor de les universitats Pompeu Fabra (Barce-

lona) i Columbia (Nova York), va manifestar que la globalització ja ha portat un grau de riquesa més elevat a àmplies regions del planeta.

El president de Caixa Manresa, Valentí Roqueta, va parlar de la globalització com un tema «complex i inquietant», al qual cal apropar-se com un fenomen «irreversible» que afectarà tots els vessants de la vida. Segons Roqueta, cal analitzar les oportunitats de la globalització per tal que es generalitzi el creixement a tot el món.

Malgrat això, el president de l'entitat d'estalvis va reconèixer que la globalització provoca unes «inquietuds raonables». En rela-

ció amb la Jornada d'Economia, Valentí Roqueta va fer referència a l'alt nivell de l'edició d'enguany, indicant que els ponents d'aquest any eren «ponents de primera línia mundial». Roqueta va remarcar que la jornada «s'ha consolidat com una trobada dels

empresaris més dinàmics del nostre territori».

També la ministra de Ciència i Tecnologia, Anna Birulés, que va inaugurar la Jornada d'Economia, va felicitar Caixa Manresa «pel programa d'alt nivell que heu fet en aquesta jornada».

Rècord d'assistents i ponents de primera fila en una edició que ha tornat a posar el llistó molt alt

Jordi Pujol es queixa de l'escàs suport empresarial per millorar el finançament

El President de la Generalitat, Jordi Pujol, va cloure la Jornada d'Economia amb una queixa que ja havia formulat en una anterior edició, per la poca contundència que va mostrar el món empresarial català durant la darrera negociació del finançament autonòmic. «Em dol molt no haver-hi trobat suport», va dir Pujol als assistents, «i això no ho haurien de repetir».

El cap del Govern català es va referir a les limitacions de finançament com un dels pocs punts febles de Catalunya de cara a afrontar l'«irreversible» procés de

globalització. Jordi Pujol va advertir que «un altre dia es tornarà aquest tema», i va reclamar a l'empresariat «una actitud més militant» després de l'esmentada «decepció».

Segons el President de la Generalitat, Catalunya es troba en el millor moment de la seva història per aprofitar els avantatges de la globalització, gràcies a factors com el dinamisme del seu teixit econòmic i a la projecció exterior de les empreses.

En aquest context, Pujol va treure ferro de les opinions sobre el possible pes econòmic de Ca-

talunya en relació amb Madrid, que va desmentir amb dades sobre exportacions, creació d'empreses o inversió en recerca i desenvolupament (R+D). «No podem tanta pistonada com es diu de vegades», va assegurar.

Jordi Pujol va assegurar que «no és veritat que calgui ser gran per tenir èxit», com demostren els casos de països petits com Irlanda i Finlàndia, protagonistes de molts dels èxits econòmics dels darrers anys. Al mateix temps, va demanar un enfortiment de la identitat catalana en l'actual món globalitzat.

Demolidores crítiques del premi Nobel Joseph Stiglitz al FMI i al govern Bush

R. HERNÁNDEZ/J. AGUT
Sant Fruitós de Bages

El premi Nobel d'economia de l'any 2001, el nord-americà Joseph E. Stiglitz, va ser demolidor en les seves crítiques al Fons Monetari Internacional (FMI) i a l'actual govern nord-americà, als quals va acusar d'imposar unes regles del joc que no beneficien els països en vies de desenvolupament. Stiglitz, antic economista del mateix FMI i exassessor de la Casa Blanca durant l'etapa presidencial de Bill Clinton, va parlar amb una contundència que no és gaire habitual en els fóruns acadèmics i institucionals.

El premi Nobel d'economia va constatar que la percepció de la globalització ha canviat en els darrers temps, des d'una perspectiva que la considerava com una font de riquesa «sense precedents» fins a un fenomen molt negatiu. Stiglitz va assenyalar que volia aportar un punt de vista «més equilibrat».

Entre els factors que han modificat la percepció de la globalització, Stiglitz es va referir al ralenti de l'economia, que ha desmentit la idea que les noves tecnologies havien fet desaparèixer els cicles econòmics. L'esclat de la bombolla tecnològica als mercats financers ha estat un altre dels factors que ha canviat l'antiga perspectiva, com també les protestes antiglobalització que hi ha hagut a diferents països a partir de les protestes de Seattle.

Stiglitz va afegir que l'escàndol del grup elèctric nord-americà Enron ha fet evident les «males pràctiques comptables» al mercat dels països desenvolupats. A més, l'economista nord-americà va manifestar que la pròpia globalització pot ser una font d'inestabilitat, sobretot per als països en vies de desenvolupament.

El premi Nobel es va mostrar molt crític amb l'administració nord-americana, a qui va acusar de no promoure les regulacions que haurien evitat el cas Enron i la crisi energètica de Califòrnia, a

causa dels seus lligams amb els grans grups del sector, amb l'excusa d'afavorir la desregulació. «És molt difícil desregular bé», segons Stiglitz.

Un altre fet exposat pel prestigiós economista nord-americà va ser l'impacte dels atemptats de l'11 de setembre, que ha permès constatar que la globalització també facilita el flux de terroristes i el seu finançament a partir dels paradisos fiscals i la falta de transparència d'una part del sistema financer internacional, que contrasta amb les exigències de transparència que es fan als països en vies de desenvolupament.

En relació amb la crisi d'Argentina, el premi Nobel va qualificar la situació del país sud-americà com «un dels fracassos més importants dels darrers cinc anys» per part del FMI. Stiglitz també va criticar l'actitud d'aquesta institució internacional en les crisis del sud-est asiàtic i de Rússia, on va aportar milers de milions de dòlars tot i la seva deficient política econòmica i l'elevat nivell de corrupció de l'administració.

Segons Stiglitz, «quan entrem en una recessió, cal estimular l'economia», un fet que no va promoure el FMI en les crisis esmentades, on va recomanar polítiques de retallada de la despesa pública.

«A l'Argentina va aplicar la mateixa medicina que va fracassar al sud-est asiàtic», va afegir. Per aquest motiu, Stiglitz va remarcar que el FMI va contribuir a agreujar el problema, en recomanar polítiques «que nosaltres hauríem rebutjat als nostres països».

El FMI, crònica d'un fracàs

El premi Nobel va remarcar que el FMI «ha fracassat», ja que no ha servit per al seu objectiu original de garantir l'estabilitat financera internacional i ha exigint polítiques de liberalització a països que no hi estaven preparats. Per aquests motius, el premi Nobel va reconèixer que «hi ha

SALVADOR REDO

Joseph Stiglitz. El premi Nobel va fer crítiques contundents al FMI

L'economista americà acusa els països més desenvolupats d'imposar una globalització injusta

un descontentament general per la globalització».

A més a més, Stiglitz va comentar que «el Nord no ha obert els seus mercats d'una forma recíproca» als països en vies de desenvolupament, i protegeix els seus sectors de la competència exteri-

or. «Les regles del joc les està marcant el nord» en el seu propi benefici, un fet que està afavorit per «l'unilateralisme» de l'actual govern nord-americà. Segons Stiglitz, «tots els sectors creuen que no hi ha d'haver subsidis, excepte per al seu propi sector».

Malgrat això, el premi Nobel d'Economia va manifestar que la globalització pot ser «una força social molt positiva», tal com s'ha demostrat en moviments socials internacionals que han aconseguit millores com la prohibició de les mines antipersona. Per a Stiglitz, el mercat és «essencial» per a l'economia, però «cal trobar el marc regulatori correcte».

LA TORNA

Cal democràcia per gestionar bé la globalització

Joseph Stiglitz va ser contundent en les seves crítiques al FMI durant la seva intervenció en la Jornada d'Economia, però també durant una roda de premsa celebrada al matí a les mateixes instal·lacions de Caixa Manresa. En totes dues ocasions, el premi Nobel va remarcar que les polítiques impulsades per l'esmentat organisme internacional han provocat «més pobresa» als països on han estat aplicades.

Malgrat això, l'economista nord-americà no es va mostrar a favor de la desaparició del FMI, sinó de la seva reforma i d'un nivell més alt de transparència. Segons Stiglitz, «necessitem normes universals» per governar la globalització, però les actuals «no són democràtiques ni transparents», ni s'han preocupat dels problemes socials.

Segons la seva opinió, «podem fer que la globalització funcioni», tot i que actualment no funciona bé ni tan sols als països desenvolupats. «No podem tenir més globalització sense més democratització», hi va afegir. Stiglitz va convidar els europeus a «fer una negociació dura» amb el govern nord-americà, atesa l'actual posició unilateralista de l'administració del president George W. Bush.

En resposta a una pregunta durant el col·loqui amb els assistents, Joseph Stiglitz es va mostrar d'acord «amb la motivació» de l'anomenada taxa Tobin, una proposta d'impost sobre els fluxos financers internacionals, tot i expressar els seus dubtes respecte de la viabilitat de la seva posada en pràctica.

SALVADOR REDO

Anna Birulés i Valentí Roqueta. A la seva arribada a la seu de la jornada

Anna Birulés demana una mentalitat oberta per aprofitar la globalització

La ministra de Ciència i Tecnologia, Anna Birulés, va remarcar que la globalització no es pot concebre només com un fenomen econòmic, sinó que requereix una sòlida base institucional i una mentalitat oberta per tal que es desenvolupi de forma equilibrada i en un marc democràtic i jurídic adient.

Per a Anna Birulés, la globalització és «una oportunitat única» per reduir les desigualtats. «La globalització és un fet irreversible» i té un potencial molt positiu, segons la ministra de Ciència i Tecnologia.

Segons Birulés, la globalització és un fet «de gran rellevància» social, econòmica i tecnològica que s'està desenvolupant a gran velocitat. «Cada dia hi ha més empreses sense nacionalitat única» i productes amb una presència global, segons la ministra. Malgrat això, va demanar un impuls de «les agendes democràtiques» a àmbit internacional.

La ministra va comentar que la tecnologia ha esdevingut un factor determinant per generar riquesa i benestar per a tothom, amb uns efectes directes sobre el creixement econòmic.

Tot i això, hi va afegir que és necessari que el desenvolupament tecnològic i científic tingui lloc en un marc d'obertura. En aquest sentit, Birulés va recordar que els països que han apostat per aquesta obertura «han crescut molt per sobre dels que no ho han fet».

Per a Anna Birulés, cal minimitzar la «fractura digital» per tal d'assegurar que l'accés a les noves tecnologies sigui el més ampli possible i sense exclusions, de manera que arribi «a totes les parts del món» com a gran element d'integració dels països.

Cebrián: «tot el model de coneixement del segle XXI serà a Internet»

R. HERNÁNDEZ/J. AGUT
Sant Fruitós de Bages

El paper d'Internet dins de la societat global de la informació va centrar la dissertació de l'escriptor i acadèmic Juan Luis Cebrián, que va afirmar que «la globalització agraïeix directament tot aquell qui queda fora» de la xarxa, ja que s'hi trobarà «tot el coneixement del segle XXI».

Cebrián, primer director del diari El País i autor de l'assaig «La Red» (1998), va destacar que «en els últims anys s'ha globalitzat el cel i l'infern», en referència a tots els corrents favorables i contraris al moviment que han sorgit.

Aquesta situació ha provocat que «fins i tot tinguéssim problemes a l'Acadèmia de la Llengua a l'hora de donar un significat més actual al mot 'globalitzador', ja que, més que una definició, només sortien valoracions d'aquells que hi estaven a favor o en contra».

En aquest sentit, per tant, més que parlar del fenomen en si, Cebrián va destacar «el descontentament general que hi ha respecte al tema quan se'n parla als mitjans de comunicació», ja que «provoca que pensem en escenes com les protagonitzades durant la passada cimera de la Unió Europea de Barcelona o les que es preparen per a la proxima, a Sevilla».

Per a Cebrián, un dels motius d'aquest fenomen ve donat pel fet que «si bé del capitalisme o del comunisme hi havia un model, en la globalització no existeix, i això provoca angúnia davant d'un món imprevisible i complex».

Cebrián, actual conseller delegat del grup Prisa, va establir que «la diferència que hi ha entre el moviment globalitzador i qualsevol dels altres que hi ha hagut al llarg de la història és que es pot transmetre informació a qualsevol punt del món en pocs segons, fet que afecta el sistema de poder».

Segons Cebrián, aquesta possibilitat «de tenir-ho tot emmagatzemat, amb què ha somniat la humanitat durant tota la història, genera moviment d'informació d'una banda a una altra, la qual cosa deriva en una societat global de la informació». El que la fa diferent, però, és que «ara podem reduir a realitats virtuals qualsevol cosa», amb la qual cosa és més fàcilment transmetible.

El moviment globalitzador, però, tot i tenir coses bones, «és percebut com quelcom negatiu i es té la tendència a dibuixar-lo com un grup de multinacionals que fan el que volen amb l'aquiescència d'organitzacions com el Fons Monetari Internacional».

La necessitat d'un govern d'àmbit mundial

En aquest punt, Cebrián va plantejar-se «una qüestió que pot resultar infantil», com és «la necessitat d'un govern mundial, fet que és una utopia». Almenys, però, «sí que fan falta autoritats supranacionals que no reproduïxin, però, els mals de l'estat-nació».

El que sí que va avançar és que «conviurem amb el multiculturalisme, ja que, a través de la xarxa,

SAIVADOR REDO

Juan Luis Cebrián. Va centrar la seva intervenció en el paper d'Internet a la societat global de la informació

es generen onades migratòries com no n'hi havia hagut fins ara en la història de la humanitat». Cebrián, en aquest moment, va fer referència al parlament d'uns minuts abans del premi Nobel Joseph Stiglitz, «que ha dit que el Nord fa les regles per al Sud: jo di-

ria que ara Nord i Sud conviuen en el mateix espai informatiu».

D'aquesta manera, «el model de creixement dels països tindrà relació directa amb l'èxit tecnològic, però també es corre el risc que es generin societats duals, en què la immensa majoria de persones que-

din fora del progrés». Per això, «les societats necessiten invertir en infraestructures de banda alta, per tal de poder apropar l'avenç a tot-hom, però també cal millor en l'educació, no tan sols en acumulació de coneixements, sinó en un canvi de mentalitat».

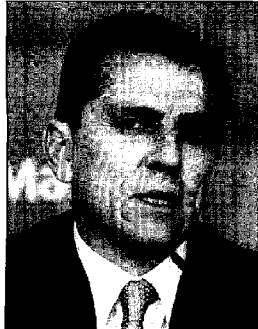
Manuel Conthe, assessor del Banc Mundial, afirma que el FMI no és tan rígid

L'assessor especial del Banc Mundial, Manuel Conthe, va assegurar durant la seva intervenció que el Fons Monetari Internacional (FMI) ha rebut crítiques excessives per les seves recomanacions econòmiques en països en crisi, ja que és un organisme «molt menys rígid del que es diu sovint».

Segons Conthe, els països industrialitzats «no poden abaixar la guàrdia» per assegurar la bona salut dels seus sistemes financers, com ha mostrat l'escàndol del grup elèctric nord-americà Enron.

Per a Manuel Conthe, la globalització «té un saldo positiu», tot i els seus riscos. Entre aquests darrers, va advertir contra els «abusos» financers, que requereixen un grau més important de «cooperació internacional». Conthe va remarcar la necessitat de desenvolupar polí-

SAIVADOR REDO

Manuel Conthe

tiques monetàries creïbles.

En resposta a la pregunta d'un assistent sobre l'espectacular increment de la inflació a Espanya, Manuel Conthe va assenyalar que el euro «exigeix reforçar les mesures d'augment de la competència i la liberalització».

Garrigues Walker diu que la globalització «ha entrat amb mal peu, però pot millorar»

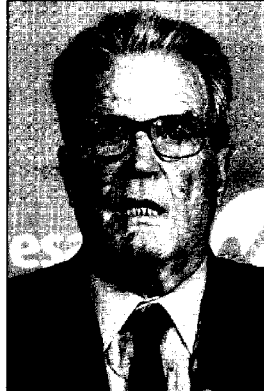
Els problemes derivats de la globalització. Entorn d'aquest punt va girar la ponència del president del prestigiós bufet Garrigues Abogados, Antonio Garrigues Walker, que va fer una encesa defensa de la necessitat de dialogar que té la societat avui dia.

Garrigues Walker va afirmar que la globalització és un fenomen «natural i normal», i que el problema que hi ha és que «ha entrat amb mal peu i ara cal millorar-ne» les prestacions.

Entre les dades negatives, Garrigues va fer un discurs amè i amb passatges de certa ironia que van arrencar el somriure dels presents, va ressaltar que «el problema bàsic és que no hi ha institucions globals que regulin el procés».

En aquest sentit, va recordar la negativa dels Estats Units d'acceptar la formació d'un Tribunal Penal Internacional. Garrigues va arribar a dir que «l'ofensa que cometen és tan gran que algun dia l'han de pagar». Per a l'economista, els Estats Units «són un bon lí-

SAIVADOR REDO

Antonio Garrigues Walker

der per al món, però acumulen un poder excessiu i, en aquests camps, cal cuidar les formes».

Per a Garrigues, la primera ponència mundial s'ha beneficiat «de fets com la manca de lideratge d'Europa, la crisi japonesa i la transició política xinesa» per

aconseguir un poder que creu que «utilitza inadecuadament».

Garrigues, però, també va fer referència a d'altres problemes sobre els quals «cal aprendre a dialogar», ja que, a Espanya, «s'ha perdut aquesta capacitat i ara tot es basa en l'insult».

Entre els problemes que també detecta es troba «el debilitament de les nacions-estat, els fluxos migratoris i la colonització cultural occidental». També va fer especial referència als avenços científics i a la necessitat que els poders econòmic, polític i religiosos defineixin «de manera clara» quin és el seu punt de vista.

Garrigues també va fer referència a la multiculturalitat i a la necessitat d'establir quotes d'immigració europees i polítiques de coordinació comunes en aquest camp. Les necessitats bàsiques, per tant, serien la coordinació supraestatal i el tractament i la discussió en profunditat de temes de gran importància, per superar les inèrcies mentals».

«El món on vivim no està tan malament»

L'economista Xavier Sala defensa que la globalització no comporta pobresa

R. HERNÁNDEZ/J. AGUT
Sant Fruitós de Bages

«La globalització no té pràcticament cap influència negativa sobre la pobresa i la desigualtat al món». Aquesta és la poc popular conclusió a què va arribar ahir el professor Xavier Sala-i-Martin durant la seva intervenció en la Jornada d'Economia de la Catalunya Central.

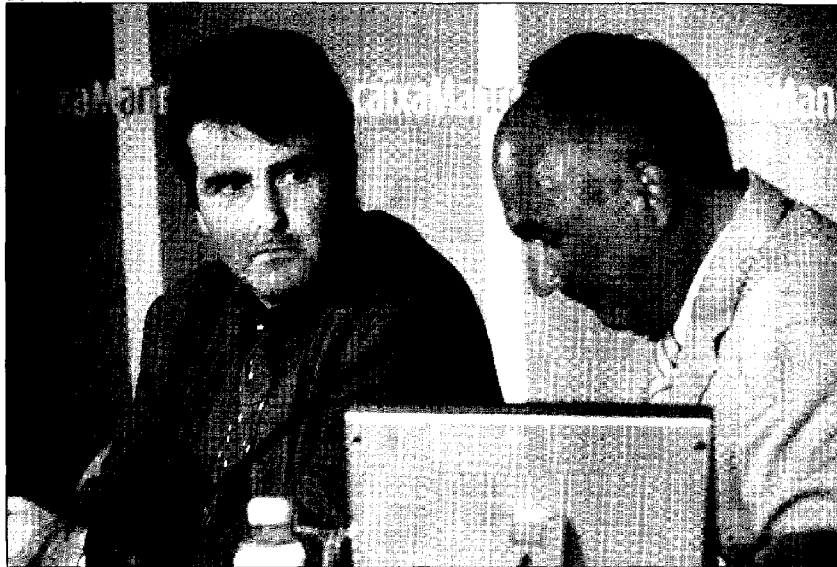
Sala, en una de les ponències més seguides i controvertides del dia, va basar la seva aparició a demostrar que, en general, en els últims anys, no hi ha hagut cap augment important de la pobresa ni de la desigualtat al món. Per contra, a la zona del globus on la pobresa ha augmentat més, com és Àfrica, la globalització «no hi ha arribat». L'aparició «d'una gran classe mitjana mundial» també és un dels factors que il·lustren els darrers anys.

El professor Sala va fer un repàs de l'evolució dels líndars de pobresa i dels grups de riquesa en alguns països del món. En aquest sentit, va destacar «l'extraordinari creixement de països asiàtics, com ara la Xina i Indonèsia», i els va deslligar de possibles canvis polítics, ja que «dubto que a Xina n'hi hagi hagut i a Indonèsia hi havia dictadura fins al 1999».

Així, per a Xavier Sala, «està demostrat que l'entrada a l'economia de mercat» és el que ha coincidit en la reducció de la pobresa en els països, sobretot en els asiàtics, que fa un parell de dècennis estaven en la mateixa situació en què ara es troba Àfrica.

Per a Sala, la desigualtat que està pujant «és la que hi ha a l'interi-

SALVADOR REDO

El professor Xavier Sala (esquerra) al costat d'Adolf Todó. Va fer una defensa de la globalització

or dels països, no la que hi ha entre països». Per exemplificar, també, que creixement i oberturisme estan íntimament lligats va presentar un estudi segons el qual la Xina (oberturista) és dels països que han crescut més.

Les dades, però, mostren un punt negre en aquesta evolució positiva, com és Àfrica. Per a Sala, «ens trobem en un món que no està malament, però lamentablement el creixement no és uniforme». Així, el cas de l'Àfrica, per a Sala, «és sagnant». L'allunya, però, de l'arribada de la globalització del món, ja que creu que

Un assistent a la jornada va mantenir una tensa discussió amb Sala sobre les seves conclusions

«aquesta no hi ha arribat: ni hi ha empreses que s'hi implantin, ni hi circula la riquesa ni s'hi dona cap punt dels característics d'una societat que viu en el món globalitzat, excepte la circulació de la infor-

mació, gràcies a la qual saben que aquí som més rics».

Sala, però, es va mostrar optimista respecte al fet que «les coses canvien, ja que si fa uns vint anys les coses estaven igual a Àsia i ara es troben molt millor, per què no pot passar el mateix a Àfrica?».

La intervenció de Sala va tenir l'epíleg de la intervenció del gerent d'un hotel barceloní, Nabil Kabbaba, que va retreure amb vehemència les explicacions del professor. És el primer cop que té lloc una polèmica d'aquestes característiques entre un ponent i un assistent.

SALVADOR REDO

Distensió entre els candidats a la Cambra

Els dos candidats a la presidència de la Cambra de Manresa, Diego Sánchez (esquerra) i Jordi Santasusana, van coincidir ahir en diversos llocs, com ara al lavabo, i no van tenir cap inconvenient a fer-se aquesta fotografia de bon rotllo. Els membres del ple en decidiran el guanyador, però ells, almenys davant les càmeres, s'ho prenen amb humor.

SALVADOR REDO

Rècord de públic per seguir les ponències

Ple de gom a gom a la sala on es feien les conferències durant la jornada d'ahir. La setena edició de la Jornada d'Economia, com s'havia anunciat, va ser un èxit de públic. Un total de 440 persones van assistir a l'acte, la qual cosa representa un nou rècord en la història d'aquest esdeveniment econòmic. En primer terme, d'esquerra a dreta, Garrigues, Conthe i Stiglitz.

L'ANECDOTARI

► **QÜESTIÓ D'HORARI.** «A quina hora ha d'acabar això, Roqueta?», va demanar el President Jordi Pujol al president de Caixa Manresa, Valentí Roqueta, mentre feia el seu parlament de cloenda de la Jornada d'Economia. Prèviament, Pujol havia advertit l'auditori que tenia tema per parlar ben bé dues hores seguides, si calia. El parlament presidencial va acabar finalment a 2/4 de 9 del vespre.

► **VENEDOR NAT.** El premi Nobel d'economia Joseph Stiglitz va demostrar les seves dots venedores en recomanar als assistents que comprassin el seu nou llibre sobre la globalització, que sortirà properament en versió catalana i castellana: «fins i tot el podeu llegir en dos idiomes per veure si la traducció està ben feta». Així s'explica que li hagin donat el Nobel.

► **CORBATA QUE FA FUROR.** Un dels convidats a la Jornada d'Economia de Caixa Manresa que era més esperat era el professor Xavier Sala-i-Martin. A més de la seva capacitat per comunicar els seus punts de vista, acostuma a enlluernar per la manera com va vestit. Ahir, va aparèixer amb una americana blau elèctric, camisa i pantalons negres. El millor, però, era la corbata. De color blau, representant un cel estelat, i amb el televisiu Bart Simpson. *Fine, man!*

► **CAIXA MANRESA A ÀFRICA?** Durant la seva al·locució, el professor Sala va incidir en el fet que la globalització no ha arribat al continent africà. I ho va exemplificar dient que Caixa Manresa no hi ha obert cap oficina. El director general de l'entitat, Adolf Todó, va respondre que hi obriran una sucursal cinc minuts després que s'assabenti que Sala fa classes al Marroc. La resposta de Sala no es va fer esperar: «no vull continuar la polèmica, però jo ja hi he fet classe, al Marroc».

► **GROUCHO MARX.** Finalitzant amb la inesgotable mina que és el professor Sala, després de la presentació que Todó va fer de la seva persona, que va qualificar d'«exuberant», va citar una frase de Groucho Marx, que, segons ell, deia: «després d'una presentació així, tinc unes ganes terribles de sentir-me parlar».

► **EL MENÚ.** En aquests actes, convé que al migdia hi hagi un menú substancial per aguantar la sessió de tarda. L'aperitiu i el dinar es van fer al restaurant Pressegué (Rajadell). El menú va ser compost per una tarrina de verdures fresques amb foie, baró de xai amb espàrrecs i bledes de mascarpone i gaspatxo de maduixots amb gelat de quark i vi Abadal.